

Hívatásuk betöltésére készülő ifjú lelkészeink a pusztában önmagával vívódó Jézust vegyék maguknak követendő például. Mielőtt „fel-lépik“, mielőtt elindul, hogy hivatását betöltse, mielőtt Istenországát a hívekben építeni kezdi, a saját belső világát rendezi, a saját szívében leselkedő gonoszra kiált rá: „Távozz tőlem sátán!“, mert tudja, hogy az „az ajtó előtt leselkedik és reá van vágyódása“. — S később is, valahányszor belső világát rendezni akarja, mikor az „isten erővel való feltöltekedés“-nek szükségét érzi, a „pusztát“: a magányt, a csendet keresi. Ilyenkor, mint fogyó erejű ember, rákapcsolja magát az örök erőforrásra és mindig, mint „mosolygó bajvívó“, új erőre kapva jelenik meg a küzdőtéren.

Minden felnőtt szívében, mint a gyermekkor legmaradandóbb élményei, élnek Jézus példázatai s az evangéliumi történetek. Ne feledjük el, Jézus azokat nem gyermekeknek mondta. Felnőtt szíveket hódított meg velük Istenországa számára.

Drága örökség ez, melyet meg kell őriznünk és kamatoztatnunk kell egész életünkben. Nagyon gazdag lelki arcképtár maradt reánk az evangéliumokban. Lelki életünknek hol ebből, hol abból a szögéből hordozva végig kutató tekintetünket rajtuk, vagy egyikben, vagy másikkban magunkra ismerünk s adott esetben — mint Péter és társai — tudjuk, mit kell tennünk.

Örvendezzünk ez áldott ünnepen a pásztorokkal és bölcsekkel, és menjünk el velük mind Betlehemig. Hiszen a mi örömünk nagyobb lehet, mint az övék volt. Mi tudjuk, amit ők nem is sejtettek, hogy „a gyermek“ az egész világ öröme lett.

És emlékezzünk az ő halálára. Álljunk megrendült szívvel az emlékezetére megterített asztal mellett, mint hívei álltak a keresztre körül. Megrendülésünk mélyebb lehet, hiszen mi tudjuk, hogy élete és halála őt a mi példaképünké avatta.

De legyen drága számunkra az is, amivel Isten Jézus életében megajándékozott minket: evangéliuma, hiszen általa munkálja az őt követők lelkében a testvéri szeretetet, hogy legyen „béke a földön s jóakarát az emberek között“. Ámen.

LÖRINCZI LÁSZLÓ

BARTIMEUS

Mk 10, 46—52

Egy vak meggyógyításának történetét olvastam fel a Márk szerinti evangéliumból. Lehetséges-e, elihető-e ez a történet? Elfogadható-e, hogy Jézus egyik pillanatról a másikra meggyógyított egy született vakot? Az emberek véleménye e tekintetben megoszlik, különböző nézetek alakultak ki:

1. Vannak, akik azt állítják, hogy a vak meggyógyítása nem történeti valóság, hanem legenda csupán. A nagy emberek lépteit legendák színes köde kíséri.

2. Vannak, akik a jerikói jelenetben csodát látnak, szerintük Jézus Isten volt, s mint ilyennek hatalmában állott természetfeletti dolgokat művelni, sőt éppen e csodákon keresztül igazolta istenségét.

3. Vannak, akik azt állítják, hogy a jerikói történet csupán példázat. A Szentírásban igen sok olyan elbeszélés van, melyeket Jézus példázat címen mondott el, de amelyeket aztán halála után úgy írtak meg, mintha ezeknek a főszereplője Jézus lett volna. A példázat ilyenképpen átalakult valóságos történetté. Hogy a Bartimeusról szóló eset ilyen-e, nehéz megmondani. De ha netalán kiderülne, hogy nem történet, hanem példázat, akkor sem vonna le semmit értékéből. Vannak értékesebb példázatok, mint a valóságos történetek. A tékozló fiúról szóló példázat százszorta értékesebb minden valóságos történetnél.

4. Jézus gyógyításait s így Bartimeus gyógyítását is sokan a titokzatos erők tudományának a segítségével magyarázzák. Ezek szerint Jézusban valamilyen titokzatos erő lakozott. Ezzel az erővel ő hatalmába ejtette az embereket, s a betegeket gyógyulásra kényszerítette. Rendkívüli lelki erőben mi is hiszünk, csakhogy azokat nem tartjuk titokzatosaknak. A miszticizmus minden formája távol áll tőlünk, mint ahogy távol állott Jézustól is. Egy másik feltevés az, hogy Jézus orvos volt. Orvosi tudományát 12 éves korától 30 éves koráig szerezte valahol Kelet iskoláiban. Orvosi mivoltát azonban titokban tartotta. Jézus tehát mint orvos gyógyította meg a vak Bartimeust, azonban a gyógyítás körülményeit nem árulta el, s ezért azt az evangélisták sem jegyezheték fel, csupán egy rövid tudósítást adtak róla.

S aki ismeri a lélek titkait, aki mestere a léleknek, mint Jézus is, az hittel, lelki eszközökkel is gyógyíthat.

„Amit a lélek sebzett meg, azt a lélek be is kötözi“, írja egy tudós.

6. A teljesség kedvéért hadd hozzam fel még azt a felfogást is, mely talán a legvalószínűbbnek tűnik. Eszerint Bartimeusban Jézus nem testi, hanem lelki vakot gyógyított meg. Bartimeus koldussága és vaksága egyaránt lelki, erkölcsi természetű koldusság és vakság lehetett. A vakot az jellemzi, hogy a fény iránt érzéketlen. Az erkölcsi vaknak is az a jellemzője, hogy néz, de nem lát, mert csak szemével, fizikai, testi értelemben néz és lát, nem pedig a lelkével, a szívével is. Vannak ma is egyesek, akik jól látják a napot, a holdat, a földet, a kenyeret, a pénzt, a vagyont, az italt, a nőt, a fegyvert, a testet... de a jóság, a szeretet, az igazság, a béke, az emberiség ügye iránt vakok, érzéketlenek.

a) Bartimeus is ilyen vak lehetett. Látta a harmatos világot, látta a piac zajló életét, látta a pénz hatalmát, látta a kényelem és a jólét forrásait, de vak volt a lelkiakkal szemben, Istennel, a szeretettel, az evangélium üggyével szemben. Lelki vak volt, érzéketlen, képtelen az erkölcsi és vallási értékek megismerésére, megragadására, felismerésére, cselekvésére és megélésére. Az ilyen vakságból csak hittel lehet kigyógyulni. Hinni azt jelenti, hogy ép, egész, hiánytalan lelkülettel bírni. A hit lerombol mindenfajta gátlást. Jézus visszaadta Bartimeusnak a

hitét önmagában, meggyőzte arról, hogy érdemes látni, nincs semmi értelme vakságba menekülni. Sokkal bec sületesebb dolog szemünket ki nyitni és feladatainkat meglátni.

b) A Szentírásban van még egy vak. Gondoljunk a könyörülő szamaritánusról szóló példázatra. Ott fekszik a szerencsétlen ember az árok szélén. Segítség után kiált, segítség-alamizsnát kér. Jön a zsidó pap. Látja... s mégsem látja. Jön a lévita. Ő is látja... s mégsem látja. Mert csak testi szemeikkel nézték a szerencsétlent s nem a szívükkel is. Vakok voltak, pedig ép volt a szemük. Látták a napot, látták a célt, mely felé loholtak, látták a templomot, a világadta fényt, de nem látták a bajba jutott embert, nem látták vérző sebeit. Vakok voltak, s vajon valaki gyógyította-e meg őket, adta-e vissza lelki, erkölcsi látásuk erejét?

c) A tékozló fiúnak otthon jó dolga volt, meg is látott mindent. Csak azt nem, amit a leginkább kellett volna: apja jóságát, szeretetét, önfeláldozását, a munka teremtő erejét, a szép élet drága gyümölcseit. Vak volt ezekkel szemben, érzéketlen, s emlékszünk ugye, milyen szenvedések árán jött meg a látása ott a disznók vályúja mellett?

Ma is vannak vak Bartimeusok. Mégpedig kétfélék:

— aki akar látni, mint Bartimeus, aki kétségbeesve kiáltotta Jézusnak: „Mester, add, hogy lássak!”

— aki nem akar látni, akinek kényelmes a vakság. Nem kell dolgozni, alkotni, erkölcsi kötelességeket teljesíteni. A vakság felment minden feladat alól, készen hull a tenyerünkbe a pénz, mint a koldus mar kába az alamizsna. Ó, Jézus, ne jöjj hozzám, én nem akarok látni!

Bizony ma is vannak lelki vakok, erkölcsi vakok, hitbéli vakok, jel lembeli vakok. Míg a vakság csak tétlen, passzív, mint a szegény Bartimeus esetében, nem veszélyes, legfennebb csak teher az emberiség számára. Ó, de sok az aktív vak, aki nem lát, és azt akarja, hogy más se lárson; aki nem szeret, és azt akarja, hogy más se szeressen; akinek nincs érzéke a jó iránt, és azt akarja, hogy másnak se legyen; akinek számára kéjes gyönyör mások szenvedése, és azt akarja, hogy mások számára is az legyen.

Két feladat elé állít Jézus ebben a tanításban:

1. Vizsgáljuk meg magunkat, nincs-e bennünk is bartimeusi, esetleg még veszedelmesebb vakság? Nem esett-e áldozatul valaki a mi erkölcsi vakságunknak? Ha van, menjünk Jézushoz és kiáltsuk szívből: Uram, cselekedd, hogy lássak! Uram, segíts nekem, hogy veszedelmes érzéketlenségemből gyógyuljak ki. Uram, nyitsd meg szemeimet a jónak, a szépnek, az igaznak, a szentnek, a békességesnek a meglátására!

2. S ha vakok járnak, élnek, koldulnak, jajgatnak, rombolnak, ár tanak, ha vakságuk következményeképpen végtelenre nő a szenvedés, lár suk meg és szánjuk meg őket... s hívjuk Jézushoz, hogy tanítása és példaadása által meggyógyuljanak. De ne csak hívjuk, magunk is legyünk ott, segédkezzünk mindenfajta vakság gyógyításának a szent műveletében. Amen.

GELLÉRD IMRE

AZ ÉLET SZERETETE A BÉKESÉG SZERETETE

1P 3.10—11.

„Minden ember fenség, északfok, titok, idegenség“ (Ady Endre). Mindnyájan különbözőek vagyunk, más a gondolat, a vágy, a cél, s mi-ként nincs két egyforma falevél, — úgy nincs két egyforma ember, csak rokonlelkek, szívek, gondolatok, érzések és vágyak vannak.

Más az álma, törekvése az ifjúnak, az idősnek, a gyermekeknek, a szülőnek, a férfinak, a nőnek. Ez a másság jelen van itt is, most is kö-zöttünk. Öröm és bánat, szeretet vagy harag, békesség vagy háborgás kinek-kinek lelki jellemzője.

Isten gondviselő szeretetének örök csodája, hogy túl a másság, az ellentétek tényén és valóságán létezik és van istengyermekségünknek nagy egységbe, harmonikus szépségbe összekapcsoló ténye. Ez pedig „az élet szeretetében“ nyilvánul meg.

Ez a megnyilatkozás, érzés, vágy úgy teremt egységet, mint ritka szépségű keleti szőnyeg mesefigurái egységet alkotnak a különböző szí-nek egymás mellé kötése, szövege által.

Szeretjük az életet! Legyünk boldogak, hordozzunk bánatot, legyünk lelkesedők vagy csüggedők, barátok vagy ellenségek, az élet szeretetében egyek vagyunk. A csecsemő öntudatlan sírása, amikor enni kér, a felnőtt erő megfeszítése, munkája veritéke, amikor szolgálatát végzi, minden törekvés, minden imádság az élet szeretetének tükröződése.

Minden szeretet áldozatot kíván: így az élet is áldozatot kíván. És meghozzuk ezt az áldozatot. Ebben mind egyek vagyunk. Ha kell, időt, pénzt, kényelmet: mindent-mindent áldozunk, csak az életet megtart-hassuk!

Erényeinket, hibáinkat, cselekedeteinket, tetteinket az élet szere-tetével magyarázzuk, szépítjük, vagy mentetjük.

Az élet szeretete mellett egyek vagyunk a boldogság várásában is. Jó napokat kívánunk látni. Ezért feledjük a nehézségeket, a fáradal-makat, fájdalmakat, ezért tanulunk, dolgozunk, küszködünk, hogy saját és gyermekeink jövője jó legyen.

Ennek tudatában és ismeretében megdöbben és elgondolkoztat az apostol intése, tanítása: „Mert aki akarja az életet szeretni, jó napokat látni, tiltsa meg nyelvét a gonosztól, keresse a békességet és kövesse azt“.

Hogyan? Az élet szeretete, a jó napok öröme nem az evés-ivás? multság-kacagás-mámor? gazdagság-egészség-erő?

A biblia tanítása szerint az életszeretet egyenlő a békesség szere-tetével! Ennek útja, biztosítása, parancsa a „nyelv gonoszságának, az ajkak álnokságának megfékezése“.

Gyarlóságunk alapja, hogy magunkat mindig jobbnak látjuk, mint mást. Hibáinkat kisebbnek, mint a másét. Keressük a szálkát a más szemében, magunkéban, a gerendát sem vesszük észre. Mindennapi be-szélgetéseinket hányszor kezdjük e mondattal: el se kellene mondanom, s közben mondjuk-mondjuk másról a rosszat, hogy mi annál jobbnak látszodjunk.